

Vợ Bs Phạm Hồng Sơn: "Chúng tôi sẽ tiếp tục phản đối bản án này"

RFA, 26/8/03

Việt Hùng tường trình từ Bangkok

"Tôi và gia đình sẽ tiếp tục viết đơn phản đối và chắc chắn là bác sĩ Phạm Hồng Sơn cũng sẽ kháng án, vì chúng tôi không chấp nhận bản án này", thưa quý thánh giả, đó là lời tuyên bố của chị Vũ Thúy Hà, vợ bác sĩ Phạm Hồng Sơn trong cuộc trả lời phỏng vấn với Đài Á Châu Tự Do ngay sau phiên Tòa kết thúc vào buổi chiều ngày thứ Ba ngày 26 tháng 8 năm 2003 tại Hà Nội. Phiên tòa này mặc dù đã giảm án cho bác sĩ Phạm Hồng Sơn từ 13 năm xuống còn 5 năm, nhưng vẫn kết tội bác sĩ Sơn với tội danh làm gián điệp. Mời quý thánh giả theo dõi cuộc phỏng vấn do Việt Hùng thực hiện từ Bangkok.

Việt Hùng: Xin chị cho biết diễn tiến của phiên tòa chiều nay ra sao

Vũ Thúy Hà: Phiên tòa chiều nay bắt đầu lúc 2 giờ chiều. Trong 5 phút đầu người ta cho Bác sĩ Phạm Hồng Sơn nói điều cuối cùng trước khi người ta nghị án. Bác sĩ Phạm Hồng Sơn trước hết nói là muốn được xác nhận lại tư cách của BS. Sơn trong phiên tòa này là gì, là cử tọa hay là gì? Bởi vì lúc sáng Bác sĩ Sơn đã phản đối phiên tòa này và không chấp nhận tham gia phiên tòa này nữa nên đã đi khỏi phiên tòa xử án. Bây giờ người ta lại đưa BS Sơn vào với tư cách gì? Có phải là cử tọa vào để ngồi nghe không? Thì chủ tọa phiên tòa có khẳng định rằng trong suốt buổi xử án này thì Bác sĩ Phạm Hồng Sơn có mặt với tư cách là bị cáo. Bác sĩ Sơn cuối cùng vẫn phản đối phiên tòa này, cho rằng đây là một phiên xử kín, không đúng theo hiến pháp của CHXHCN Việt Nam, cũng như là không tuân thủ theo điều thứ 19 của luật tố tụng hình sự Việt Nam. Bác sĩ Sơn vẫn khẳng định mình là người vô tội, không vi phạm bất cứ một điều luật nào của Việt Nam.

Việt Hùng: Thái độ của Bác sĩ Phạm Hồng Sơn như thế nào khi mà nghe tòa tuyên bản án thưa chị?

Vũ Thúy Hà: Sau khi tuyên án tù thì người ta đưa Bác sĩ Phạm Hồng Sơn đi ngay và không được nói một câu nào hết. Thế nhưng khi mà anh ấy đi ra khỏi phòng thì anh ấy có quay lại nhìn em thì em hiểu trong ánh mắt đó anh ấy muốn nói điều gì. Và may mắn hơn là khi đi ra khỏi phòng xử án, em bước xuống tầng 1 cùng lúc đó người ta đưa Bác sĩ Sơn đến để đi ra xe nên 2 vợ chồng có nói chuyện được với nhau. Em có nói với theo anh ấy là: "Anh yên tâm, anh không bị cô đơn, có rất nhiều người ở bên anh". Thế thì anh ấy cũng có gật đầu rằng anh ấy có nghe thấy, và anh ấy có nói với em là: "Về việc của anh thì không có gì phải lo lắng cả, cần phải có nhiều thời gian để em săn sóc và giữ sức khỏe cho các con cũng như giữ sức khỏe cho em. Sức khỏe là điều quan trọng cho 3 mẹ con, chứ không cần phải lo lắng cho việc của anh". Cho nên em nghĩ anh ấy rất là bình tĩnh, không có gì phải lo lắng cho việc đó cả.

Việt Hùng: Khi mà tòa đọc bản án thì Bác sĩ Phạm Hồng Sơn có nghe phải không ạ?

Vũ Thúy Hà: Vâng, có a.. Lúc đó, bác sĩ Sơn vẫn còn đứng trong phòng xử án.

Việt Hùng: Giảm án từ 13 năm xuống còn 5 năm. Cá nhân chị nghĩ sao về việc này?

Vũ Thúy Hà: Em nghĩ rằng họ có thể làm được tốt hơn. Còn về việc giảm từ 13 năm xuống còn 5 năm, như thế thì gia đình em đã ghi nhận thái độ lắng nghe của những người có trách nhiệm trong việc này, và em cũng rất biết ơn thái độ đó. Tuy nhiên đây không phải là cái cuối cùng người ta có thể làm được, người ta hoàn toàn có thể làm được cái tốt hơn. Dựa theo những cái chứng cứ mà sáng nay Luật sư Lâm đã đưa ra để khẳng định sự vô tội của Bác sĩ Phạm Hồng Sơn thì rõ ràng nếu như người ta thật sự lắng nghe, thật sự có ý muốn làm điều thiện tốt, tuân thủ luật pháp thì chắc chắn người ta phải bỏ Bác sĩ Phạm Hồng Sơn là vô tội. Nhưng mà bản án 5 năm em vẫn thấy chưa thỏa đáng, hoàn toàn Bác sĩ Sơn có quyền được tuyên bố là vô tội. Em nói điều đó không phải mang tính chất chủ quan của một ngá cưởi trong gia đình mà nói, nhưng mà hoàn toàn dựa theo chứng cứ mà luật sư đưa ra. Bác sĩ Sơn phải được vô tội. Việt Hùng: Chị có thể cho biết cuối cùng thì họ kết luận tội trạng của Bác sĩ Phạm Hồng Sơn như thế nào?

Vũ Thúy Hà: Cuối cùng thì họ kết tội Bác sĩ Sơn vẫn vi phạm điều 80 của luật hình sự Việt Nam, vẫn vi phạm vào điều làm gián điệp bất chấp chứng cứ sáng nay Luật sư Lâm đã trình bày. Tuy nhiên, họ nói trong trường hợp của Bác sĩ Phạm Hồng Sơn có những yếu tố giảm nhẹ tội cho nên cuối cùng họ tuyên án 5 năm tù giam và 3 năm quản chế tại gia.

Việt Hùng: Bây giờ về phía chị, tức là gia đình trong tương lai có dự tính làm gì không ạ?

Vũ Thúy Hà: Tất nhiên gia đình em sẽ phản đối phiên tòa và bản án đó, bởi vì vẫn là bất công đối với gia đình em, đối với chồng em. Tuy nhiên việc kháng án phải là việc của Bác sĩ Phạm Hồng Sơn, bởi vì phải là đơn sự kháng án thì mới có giá trị, chứ còn gia đình không phải là người liên quan cho nên không thể kháng án mà chỉ có thể viết thư phản đối mà thôi. Tuy nhiên, em nghĩ là em phản đối bản án đó và em sẽ

viết thư lên phản đối. Chắc trong những ngày tới thế nào Bác sĩ Sơn cũng sẽ kháng án lên tòa án giám đốc thẩm.

Việt Hùng: Mới đây tổ chức nhân quyền Á Châu Human Right Watch vừa mới trao tặng giải thưởng cho 3 người là ông Vũ Cao Quận, bà Nguyễn thị Thanh Xuân, và Bác sĩ Phạm Hồng Sơn. Cá nhân chị nghĩ sao về việc tổ chức nhân quyền Á Châu trao giải thưởng trong đó có tên Bác sĩ Phạm Hồng Sơn.

Vũ Thúy Hà: Bản thân em khi nghe tin này em nghĩ đây là một công nhận. Em hình dung ra đây là một tổ chức quốc tế hoạt động trong lĩnh vực nhân quyền, khi mà trao giải thưởng đó như thế là họ đã có một sự công nhận những đóng góp của Bác sĩ Phạm Hồng Sơn trong việc liên quan đến tiến dân chủ tại Việt Nam. Trong thời gian tới nếu có đi gặp Bác sĩ Sơn thì em cũng sẽ thông báo tin đó cho anh ấy. Theo như em được biết thì giải thưởng này không được công nhận ở Việt Nam và những người được trao giải ở Việt Nam sẽ gặp rất nhiều khó khăn trong giải thưởng. Cũng có thể nói là sẽ gặp khó khăn mà được một tổ chức như thế công nhận, về hình thức thì họ không nói gì, nhưng họ sẽ coi đó là một tội phạm ở Việt Nam, vì phải có những hành vi tội phạm thì những tổ chức, mà họ cho là phản động, mới trao giải đó chứ.

Việt Hùng: Chị có đôi điều gì nhắn gửi qua làn sóng điện của đài Á Châu Tự Do?

Vũ Thúy Hà: Em rất mong muốn có dịp tìm hiểu nhiều hơn về các tổ chức quốc tế về nhân quyền, bởi vì việc Bác sĩ Phạm Hồng Sơn bị kết án tù 5 năm như vậy thực sự là một vấn đề liên quan đến quyền làm người của Bác sĩ Sơn. Em rất mong muốn trong thời gian tới sẽ có dịp tìm hiểu nhiều hơn về tổ chức đó. Tuy nhiên, qua làn sóng của đài Á Châu Tự Do, em cũng rất muốn chuyển lời cảm ơn, lời biết ơn thật sự từ đáy lòng em, đáy lòng gia đình em đối với những tổ chức như Human Right Watch, và tất cả những đồng bào, kể cả những người bạn quốc tế từ khi Bác sĩ Sơn bị bắt đã bày tỏ sự quan tâm và theo dõi rất là sát sao, và có một sự quan tâm rất là chân thành đối với gia đình em trong thời gian qua. Thật sự là em không biết nói lời gì hoa mỹ hơn cả, mà em chỉ muốn nói một lời rất giản dị là em rất là biết ơn và rất là cảm ơn.

Việt Hùng: Xin thay mặt quý thính giả đài Á Châu Tự Do, xin cảm ơn chị Vũ Thúy Hà.

Vũ Thúy Hà: Cảm ơn anh Việt Hùng, cảm ơn quý vị thính giả đã lắng nghe những lời tâm sự của chúng tôi.

* Các tổ chức bảo vệ nhân quyền kêu gọi CSVN trả tự do cho bác sĩ Phạm Hồng Sơn

Calitoday, 26/8/03

Trước khi phiên tòa xử phúc thẩm nhà ly khai đấu tranh cho dân chủ - Bác sĩ Phạm Hồng Sơn, diễn ra vào thứ Ba 26-8 này, các tổ chức bảo vệ nhân quyền kêu gọi Hà Nội hãy trả tự do cho bác sĩ Sơn, vì ông chỉ sử dụng Internet để vận động cho dân chủ chứ không phải là một gián điệp như bản án sơ thẩm do tòa án Hà Nội tuyên phạt hồi tháng Sáu Theo AFP, các tổ chức bảo vệ nhân quyền trên thế giới đã kêu gọi CSVN trước hết hãy hủy bỏ bản án 13 năm tù giam và 3 năm quản chế đối với BS Phạm Hồng Sơn. Tổ chức Ân xá Quốc tế (Amnesty International) tuyên bố rằng: "hy vọng phiên tòa phúc thẩm này sẽ là cơ hội để Hà Nội sửa chữa lại bản án sai lầm lần trước và trả tự do cho BS Phạm Hồng Sơn".

Giám đốc hành chánh của Ủy Ban Bảo Vệ Kỳ Giả (CPJ, trụ sở tại New York) cũng lên tiếng tương tự và tỏ ý tin tưởng là tòa án của chế độ ở Việt Nam sẽ bỏ hình phạt đã áp đặt cho BS Phạm Hồng Sơn. Trước đây, ngay sau khi tòa án ở Hà Nội xử BS Phạm Hồng Sơn 13 năm giam cầm và 3 năm quản chế, Ủy Ban Bảo Vệ Kỳ Giả đã lên án cộng sản Việt Nam muốn dùng bản án này để cảnh cáo những ai ở Việt Nam muốn sử dụng Internet để lưu truyền thông tin cho các đồng nghiệp ở hải ngoại. Nhưng chính phủ cộng sản Hà Nội đã bác bỏ sự chỉ trích này, cho rằng việc sử dụng Internet phải đi đôi với luật pháp tại Việt Nam tức là cấm không được gây xáo trộn xã hội và ổn định quốc gia. Hãng AFP nhận định là nếu trong ngày thứ Ba này mà tòa phúc thẩm Hà Nội giữ nguyên hoặc tăng án BS Phạm Hồng Sơn thì Quốc Hội Hoa Kỳ càng có thêm lý lẽ để thúc đẩy Washington hạn chế viện trợ cho Hà Nội vì lý do chế độ cộng sản Việt Nam vi phạm nhân quyền. Dự luật này hiện còn phải chờ ý kiến của Thượng Viện. Nhưng theo giới quan sát chính trị, các thượng nghị sĩ Hoa Kỳ có thể thông qua văn bản này, nhất là khi vụ án BS Phạm Hồng Sơn đang gây phản ứng chống đối mạnh mẽ trong giới lập pháp Hoa Kỳ.

Cũng như trong kỳ xử sơ thẩm, giới ngoại giao và báo chí ngoại quốc không được phép theo dõi trực tiếp phiên tòa phúc thẩm xử BS Phạm Hồng Sơn. Sở dĩ như vậy là vì phiên tòa chính trị dưới chế độ cộng sản chỉ là hình thức hợp pháp hóa một bản án đã được đảng và nhà nước cộng sản quyết định từ trước.

* CSVN Phải Giám Án Cho Bác Sĩ Phạm Hồng Sơn

Calitoday, 26/8/03

Bản án mới : 5 năm tù và 3 năm quản chế, 9 tòa đại sứ không được vào tham dự, báo chí quốc tế bị xua đuổi và bị công an thu hình Tòa đại sứ Hoa Kỳ mạnh mẽ đòi CSVN phải trả tự do cho bác sĩ Phạm hồng Sơn ngay lập tức. Như các tin tức đã loan tải trước đây, phiên tòa tái xử bác sĩ Phạm hồng Sơn đã diễn ra tại tòa án nhân dân ở Hà Nội trước áp lực của dư luận quốc tế, CSVN đã phải giảm án cho bác sĩ Phạm hồng Sơn xuống còn 5 năm tù. Mặc dù trời mưa lớn vì ảnh hưởng của một trận bão, nhân viên đại diện của 9 quốc gia đã có mặt cùng với các thông tin viên quốc tế, đòi vào tham dự phiên tòa nhưng họ bị công an ngăn chặn bởi những tấm băng ghi khu vực cấm vào An ninh rất chặt chẽ chung quanh khu vực xử án trong suốt phiên xử. Thông tin viên quốc tế cho biết họ bị Công an CSVN ngăn cản, xua đuổi, lấy lý do là họ không có giấy mời tham dự phiên tòa, trong lúc 1 công an khác đứng bên kia lề đường dùng máy video thu hình tất cả mọi người đến đòi tham dự. Một nhà ngoại giao, trả lời với 1 hãng thông tấn quốc tế là việc giảm án cho thấy CSVN phải chùn bước trước áp lực của dư luận thế giới. Ngay sau khi bản án mới được công bố, tòa đại sứ Hoa Kỳ tại Hà Nội đã lên tiếng hoan nghênh việc giảm án này, tuy nhiên phát ngôn viên tòa đại sứ nói rằng Bác sĩ Phạm hồng Sơn lẽ ra không thể bị bắt giam chỉ vì phát biểu ý kiến của mình và mạnh mẽ đòi CSVN phải trả tự do cho bác sĩ Phạm hồng Sơn ngay lập tức. Một ngày trước khi phiên tòa phúc thẩm diễn ra, Tổ chức quan sát Nhân quyền thế giới có trụ sở chính ở New York và Hội bảo vệ Ký giả tại Pháp đã lên tiếng kêu gọi tòa án CSVN giảm án và tố cáo CSVN vi phạm nhân quyền.

Phiên tòa diễn ra giữa lúc quốc hội Hoa Kỳ chuẩn bị những biện pháp trừng phạt các vụ vi phạm nhân quyền của Cộng sản Việt Nam, Bác sĩ Phạm hồng Sơn là người tích cực hoạt động cho dân chủ và sử dụng mạng Internet để bày tỏ những quan điểm bất đồng của mình đối với nhà cầm quyền trước đây bị kết án 13 năm tù về tội gián điệp tòa án Cộng sản Việt Nam cho là có tội trong những vụ tiếp xúc với những kẻ thời cơ chính trị và các lực lượng phản cách mạng ở hải ngoại. BS Sơn bị bắt tại Hà Nội hôm 27/3 năm 2002, vài tuần lễ sau khi dịch và cho phổ biến trên mạng Internet một bài với nhan đề "Dân Chủ Là Gì?" rút ra từ trang Web của Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ.

Vào tháng Sáu vừa qua sau một phiên xử vội vã chỉ kéo dài có 2 tiếng đồng hồ, bản án trước đây đã gây sự phẫn nộ trong giới ngoại giao ở ngay tại Việt Nam và cho các tổ chức quốc tế tranh đấu cho nhân quyền. Hoa Kỳ cũng đã lên án bản án này Ủy Ban Bảo Vệ Ký Giả, trụ sở đặt tại thành phố Nữ Ước, tố cáo nhà cầm quyền Cộng sản Việt Nam dùng vụ BS Phạm Hồng Sơn để gửi một tín hiệu dọa nạt tới bất cứ ai ở Việt Nam muốn dùng mạng Internet để phổ biến tin tức ra ngoài quốc. Tuy nhiên, nhà cầm quyền Cộng sản Việt Nam đã bác bỏ những lời chỉ trích này và nói rằng việc sử dụng mạng Internet ở Việt Nam phải tuân theo luật pháp của Cộng sản Việt Nam, trong cấm chỉ việc tạo tình trạng bất ổn và gây mất trật tự xã hội CSVN lo ngại rằng Nếu bản án dành cho BS Phạm Hồng Sơn được giữ nguyên thì sự kiện này sẽ khiến những người trong quốc hội Mỹ chỉ trích chế độ Cộng sản Việt Nam có thêm lý do để tranh đấu quốc hội Mỹ đã thông qua dự luật hạn chế những viện trợ không có tính cách nhân đạo cho Cộng sản Việt Nam, trừ trường hợp Cộng sản Việt Nam thỏa mãn một số điều kiện về nhân quyền. Giống như trong phiên tòa xử BS Phạm hồng Sơn hồi tháng 6 vừa qua, giới ngoại giao và báo chí ngoại quốc cũng đến tận nơi và không được phép tham dự phiên tòa. Theo một nhà ngoại giao Tây phương, sự kiện nhà cầm quyền Cộng sản Việt Nam không thể buộc BS Sơn một tội nào, và vì vậy chính phủ CSVN sẽ cảm thấy bối rối nếu để người ngoại quốc chứng kiến sự kiện đó. BS PH Sơn còn là 1 trong số 21 người bất đồng chính kiến năm 2002 ký tên vào một lá thư thỉnh nguyện, yêu cầu nhà cầm quyền Cộng sản Việt Nam thực hiện những cải cách chính trị bằng đường lối ôn hòa

- Hà Nội giảm án Bác sĩ Phạm Hồng Sơn còn 5 năm tù

VNNB, 27/8/03

HÀ NỘI (TH) - Một tòa pháp án Việt Nam xử phiên phúc thẩm hôm Thứ Ba đã giảm án Bác sĩ Phạm Hồng Sơn từ 13 năm tù xuống còn 5 năm tù và ba năm quản chế. Phạm Hồng Sơn, 35 tuổi, làm việc cho một hãng bào chế thuốc tây tại Hà Nội, bị truy tố ra trước tòa án nhân dân sau khi dịch và phổ biến qua Internet bài "Dân chủ là gì" trích từ liên mạng của Bộ Ngoại Giao Mỹ. Sau phiên xử nửa ngày 18 tháng Sáu tại tòa án nhân dân Hà Nội, ông bị kết tội tội gián điệp, tiếp xúc với "những người chính trị cơ hội" tại Việt Nam và ngoại quốc, dùng e-mail chuyển tải liệu chống chính phủ và chống đảng cộng sản ra ngoại quốc. Bản án này gây phẫn nộ cộng đồng ngoại giao tại Việt Nam và các tổ chức nhân quyền tố cáo Hà Nội dùng bản án này để cảnh cáo những người khác tìm cách dung liên ma ng. Vụ xử này cũng nảy sinh sự phản đối của Bộ Ngoại Giao Mỹ.

Son bị bắt tại Hà Nội ngày 27 tháng Ba, 2002, ít tuần sau khi dịch và chuyển liên mạng bài "Dân Chủ là gì". Ông là người thứ năm trong năm qua bị bắt và truy tố tội liên hệ tới e-mail hay các hoạt động Internet khác. Vợ của Son, Vũ Thúy Hà nói với Reuters là chồng bà bước ra trong phiên xử buổi sáng phản đối "phiên xử này không công khai" Ông trở lại xử trong phiên xử 45 phút buổi chiều Hà nói bà có cảm giác lẩn lộn về án được giảm, Bà nói, "Thực ra, tôi cảm thấy chút vui vì những người trong tòa trách nhiệm vụ này thực sự đã nghe ý kiến của luật sư bảo vệ nhưng tôi không vui vì chồng tôi phải được tuyên bố vô tội" Tòa đại sứ Mỹ tại Hà Nội nói qua một phát ngôn viên:

"Chúng tôi vui mừng về sự giảm này nhưng lẽ ra ông ấy không bao giờ bị tù vì các hành động của ông." Tòa đại sứ kêu gọi Hà Nội thả Son ngay lập tức. Hội Ân Xá Quốc Tế cũng ra văn bản như thế và ghi nhận giảm án như thế này "chưa từng có" tại Việt Nam, nhưng "chúng tôi từng sốt là Bác sĩ Phạm Hồng Sơn vẫn còn bị tù vì bày tỏ ý kiến một cách hòa bình về những tin tưởng chính trị của ông." Vợ chồng Son có hai con trai, 6 và 4 tuổi Hà nói bà cố nói với chồng khi ông bị áp giải lên xe sau phiên xử.

Người đàn bà 32 tuổi nhỏ bé, tóc cột đuôi sam nói, "Anh nói với tôi, 'Bình tĩnh, đừng lo'" Chị nói với anh, "Chúng ta không có đơn, nhiều người đang giúp chúng ta"

* Giám Án Bs Sơn Còn 5 Năm Tù; Quốc Tế: Hà Nội Đã Bị Áp Lực VB, 26/8/03

AFP: Thượng Viện Mỹ Có Thể Sẽ Thông Qua Dự Luật Nhân Quyền VN HÀ NỘI - Một tòa thượng thẩm của chế độ CS Hà Nội đã giảm án bác sĩ Phạm Hồng Sơn, bác sĩ 35 tuổi bị kết tội gián điệp chỉ vì đưa bản dịch 1 luận văn về dân chủ lên mạng Internet, và dùng Internet để liên lạc với trong và ngoài nước - 1 viên chức tòa tối cao nói thời hạn tù còn lại 5 năm và theo 1 nguồn tin thân cận ông Sơn, 3 năm quản chế vẫn không thay đổi. Bác sĩ Phạm Hồng Sơn bị kết án 10 năm tù và 3 năm quản chế ngày 18-6. Vụ án này bị các chính phủ Tây Phương lên án và các tổ chức nhân quyền đánh giá là dấu hiệu mới nhất về sự bất dung của chế độ Hà Nội. Phiên tòa phúc thẩm, cũng như phiên tòa chính, cũng "cắm cửa" nhà báo ngoại quốc. Dưới mưa, đại diện của 9 tòa đại sứ và 1 nhóm phóng viên ngoại quốc kéo đến, nhưng nhiều lần bị công an yêu cầu tránh khỏi lối vào pháp đình. Một viên công an dựng lên tấm bảng "off-limit" trên lề đường, buộc các quan sát viên đứng phía ngoài tấm bảng.

Vợ ông Sơn là Vũ Thúy Hà cho biết ông Sơn bỏ ra ngoài phiên tòa buổi sáng để phản đối phiên tòa không mở công khai - ông chỉ trở lại phiên tòa buổi chiều kéo dài 45 phút. Bà Vũ Thúy Hà cho biết bà cảm thấy hơi vui khi thấy những viên chức tòa án có nghe ý kiến của luật sư, nhưng bà vẫn không hài lòng vì chồng bà phải được tuyên bố vô tội mới đúng. Phát ngôn viên tòa đại sứ Mỹ tuyên bố hoan nghênh sự giảm án, nhưng nói bác sĩ Phạm Hồng Sơn không thể bị tù vì những hành động của ông và Thông cáo của Amnesty International gọi quyết định giảm án là "vô tiền khoáng hậu" nhưng vẫn bất bình về việc BS Sơn vẫn phải ở tù chỉ vì phát biểu chính kiến theo cách ôn hòa. Một nhà ngoại giao Tây Phương theo dõi vụ việc nhận xét rằng quyết định giảm án là do áp lực quốc tế - theo ông Brad Adams, giám đốc chi nhánh Á Châu của Human Rights Watch, bác sĩ Phạm Hồng Sơn không vi phạm các tiêu chuẩn quốc tế về quyền tự do phát biểu, án phạt ban đầu là mơ hồ.

Bà Vũ Thúy Hà cho biết bác sĩ Sơn hô hào 1 nền lãnh đạo đa đảng để canh tân đất nước, nhưng không đòi lật đổ đảng cầm quyền. Người vợ 32 tuổi kể lại lời ông Sơn "Hãy yên tâm, đừng lo" - bà trấn an chồng "chúng ta không đơn độc, nhiều người đang giúp". Hãng tin AFP trích lời các nhà ngoại giao ở Hà Nội nói rằng việc giới hữu trách Hà Nội không hủy bỏ án tù của ông Phạm Hồng Sơn sẽ làm gia tăng khả năng là Thượng viện Hoa Kỳ sẽ thông qua một dự luật liên kết các khoản viện trợ không thuộc diện nhân đạo với những tiến bộ của Việt Nam trong lãnh vực nhân quyền.

* Người tù lương tâm

RA, 27/8/03

Trường Giang

Kính thưa quý vị, chuyện nhân quyền tại Việt Nam mấy hôm nay lại được các cơ quan truyền thông quốc tế nói tới nhiều qua vụ án bác sĩ Phạm Hùng Sơn, 34 tuổi, người bị kết án tù về tội phổ biến trên mạng Internet một bài dịch có nội dung thiên dân chủ. Về vụ này, phóng viên Ben Rowse thuộc thông tấn xã AFP đã có bài tường thuật mà Trường Giang xin trích dịch gởi đến quý vị sau đây....

Trong phiên xử phúc thẩm hôm qua, đứng trước áp lực mạnh mẽ của chính phủ nhiều nước Tây phương, Tòa Án Nhân Dân Tối Cao đã quyết định giảm bản án 13 năm tù dành cho bác sĩ Phạm Hồng

Son trước đây, xuống còn 5 năm tù; nhưng sau khi hết hạn tù, ông vẫn phải chịu sự quản chế của địa phương thêm ba năm nữa. Theo lời một viên chức tòa án, trong phiên xử sơ thẩm ngày 18, tháng Sáu năm nay, bất chấp lời minh oan của bác sĩ Phạm Hồng Sơn, Tòa Án Nhân Dân Hà Nội vẫn cho rằng ông phạm tội làm gián điệp.

Điều cần biết là trong vụ này, viên chức ngoại giao nhiều nước cũng như các tổ chức nhân quyền quốc tế đã liên tục đòi hỏi nhà nước Việt Nam phải dẹp bỏ bản án tù. Theo nhiều đoàn thể và chính phủ nước ngoài, hình phạt tổng giam chỉ nhằm làm gương để buộc các phần tử bất đồng chính kiến khác không còn dám đưa lên mạng Internet bất cứ quan điểm nào có tính cách chống đối nhà nước. Một nhà ngoại giao làm việc tại Hà Nội nhận định rằng, một vụ án mang nặng tính cách chính trị như vụ xử bác sĩ Phạm Hồng Sơn, chắc chắn phải có một ai đó từ trên đã đưa ra quyết định phạt tù.

Tuy nhiên, đại diện một nước Tây Phương cũng nhìn nhận là nhờ quốc tế làm áp lực mạnh nên ông Sơn mới được giảm còn 5 năm tù. Về khía cạnh này, một viên chức tòa án nhà nước Việt Nam giải thích rằng, trên nguyên tắc, một người phạm tội gián điệp như bác sĩ Sơn đáng ra phải bị phạt tối thiểu 12 năm tù; thế nhưng, vì xét thấy có những tình huống như ông này nói là "tình huống có thể giảm khinh" nên tòa mới quyết định bớt án tù còn có 5 năm. Quan chức này chỉ trình bày như thế mà không nói rõ tình huống giảm khinh là gì. Xin nhắc lại trong phiên xử sơ thẩm, ông Sơn bị buộc tội có hành vi gián điệp vì đã liên lạc bằng điện thoại và điện thư với thành phần bị gọi là "chính khách xu thời" ở trong cũng như ngoài nước, đồng thời ông lại còn dùng điện thư e-mail để gửi ra hải ngoại những tài liệu mang nội dung chống phá nhà nước và bài xích Đảng Cộng Sản Việt Nam.

Trong số các tài liệu ông cho phổ biến trên mạng Internet có một bài mang tựa đề "Dân chủ là gì?" ông lấy từ khu mạng của Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ. Bài này sau đó được ông dịch ra tiếng Việt để đưa lên mạng Internet. Chỉ vài tuần sau khi thực hiện việc này, bác sĩ Sơn bị bắt tại Hà Nội vào ngày 27, tháng Ba, năm 2002.

Tính riêng năm ngoái, tổng cộng có 5 người đã bị bắt giữ về những tội trạng liên quan đến chuyện liên lạc bằng điện thư e-mail và bài vở phổ biến trên mạng Internet. Thế nói về vụ xử phúc thẩm vào hôm qua, bà Vũ Thúy Hà, vợ của bác sĩ Phạm Hồng Sơn là nhân chứng duy nhất trong phiên tòa kháng án. Với niềm bất bình, người phụ nữ này cho biết bà không thể chấp nhận bản án tù dành cho chồng bà. Tin cho hay, các nhà ngoại giao và báo chí nước ngoài đã không được vào phòng xử án như trong phiên tòa kỳ trước.

Mặc dù vậy, đại diện của ít nhất 8 tòa đại sứ các nước Tây Phương đã đứng dưới mưa bên ngoài tòa án. Tin cho hay, nhóm người nước ngoài này sau đó đã bị công an đẩy ra xa cổng chính khoảng 60m, à công an chìm cũng đã quay phim tất cả các nhà ngoại giao ngoại quốc hiện diện vào lúc đó. Được biết, viên chức ngoại giao các nước đã chỉ trích việc tòa không hủy bỏ án tù. Phát ngôn viên tòa đại sứ Mỹ thì hoan nghênh tòa giảm án tù; nhưng nhấn mạnh rằng hành động của bác sĩ Sơn không có gì để tòa phạt tù như vậy. Như phát ngôn viên còn nói, Hoa Kỳ kêu gọi nhà nước Việt Nam nên phóng thích bác sĩ Phạm Hồng Sơn ngay lập tức cùng với tất cả các công dân Việt khác đã bị giam giữ bất công chỉ vì bày tỏ quan điểm trong ôn hòa.